BUDAPEST FŐVÁROS XVI. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT
ALPOLGÁRMESTERE

Készült a 2026. november 18. napján tartandó képviselő-testületi ülésre
Készítette: Kavaleczné dr. Komolai Edina Igazgatási és Ügyfélszolgálati Iroda vezetője

Tárgy: Javaslat az egyes fás szárú növények védelméről, kivágásáról és pótlásáról szóló önkormányzati rendelet megalkotására

Tisztelt Képviselő-testület!

Az önkormányzat törvényi kötelezettsége, hogy hatályos rendeleteinek utólagos hatásvizsgálatát folyamatosan ellássa. A természetes környezet megóvása alapvető emberi érdek és kötelesség, települési szinten is szükséges annak szabályozása, illetve a szabályozás folyamatos felülvizsgálata.

Mindezek keretében szükséges a meglévő, Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének a fás szárú növények védelméről, kivágásáról és pótlásáról szóló 32/2022. (XII. 12.) önkormányzati rendeletének felülvizsgálata a jogalkalmazói és az utólagos hatásvizsgálati tapasztalatok alapján, továbbá a települési zöldinfrastruktúráról, a zöldfelületi tanúsítványról és a zöld védjegyről szóló 282/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet), mint magasabb rendű jogszabályi környezettel való összhangjának biztosítása érdekében.

Fentiekre tekintettel a jelenleg hatályos rendelet hatályon kívül helyezésére és új rendelet megalkotására teszek javaslatot, figyelemmel az elmúlt időszak éghajlati, gazdasági változásaira is, az alábbiak szerinti főbb változások, irányvonalak mentén.

Általános szabályok vonatkozásában

- a rendelet által használt fogalmak pontosítása, kiegészítése, egyértelműsítése, illetve új fogalmak bevezetése (pl. az egyes eljárások során figyelembe vehető kertészeti szakértői vélemény, valamint a méltányolható fásítottság fogalmának bevezetése),
- fapótlás teljesítéseként alkalmazható fák és cserjék jegyzékének a változó környezeti viszonyok figyelembe vételével történő megalkotása,
- a pótlásként ültetett fás szárú növények tekintetében a fenntartási idő 4 évre történő emelése,
- a kerekítés szabályának bevezetése annak érdekében, hogy az egyes eljárások során egyértelmű számszaki eredményeket lehessen alapul venni.

Nem közhasználatú területek vonatkozásában:

- az ültetési védőtávolság újragondolása, valamint a kis, közepes, és a nagy lombkoronájú fa fogalmak bevezetése, annak érdekében, hogy minél több zöldfelületi érték kerülhessen visszapótlásra az egyes ingatlanokon,
- a kertszerű használat körébe tartozó kötelezettségek részletes szabályozása, mely alapján egyértelművé válnak az egyes ingatlantulajdonosok és használók számára az ingatlan fás

szárú növényállományának megfelelő gondozásával kapcsolatban támasztott általános követelmények,
- a fakivágás iránti kérelemhez csatolandó mellékletek körének bővítése, amely a fakivágás indokának megalapozottságát hivatott szolgálni (pl. építéshatósági engedély, közútkezelő hozzájárulása, kertészeti szakértői vélemény),
- a fakivágás engedélyezési okainak szabályozása, egyértelművé teszi, hogy mely indok alapján lehet fát kivágni,
- a fakivágási engedély érvényességi idejének részletes szabályozása, e körben az építési tevékenység okán történő fakivágás esetén az érvényességi idő 1 évre történő emelése,
- a pótlás mértékének meghatározásához szükséges területnagyságra vonatkozó szabályok újragondolása (méltányolható fásítottság, túltelepítés), mely kedvezőbb lehetőséget biztosít az ingatlan tulajdonosa részére a pótlási kötelezettség ültetéssel történő teljesítésére,
- a közhasználatú területen történő pótlás lehetőségének szűkítése (a zöldsáv azon szakaszán, amely közvetlenül a fakivágással érintett ingatlannal határos), mely a telepített fa megeredését, hosszú távú fenntartását biztosítja,
- az új szabályozás lehetővé teszi a pótlásként ültetendő díszfa felének mértékéig a gyümölcsfával és a suhánggal (egy előnevelt díszfa helyett 2 db) történő pótlást,
- a pótlásként ültetendő cserje tekintetében kedvezőbb szabály bevezetése, miszerint egy előnevelt díszfa 12 db minimum 40/60-as faiskolai méretű konténeres kiszerelésű cserjével számítandó,
- a pótlási kötelezettség teljesítésére előírt határidők részletes szabályozása, mely révén az építési tevékenység okán történő fakivágás esetén a határidő 2 évre hosszabbodik,
- a pénzbeli megváltási díj összegének emelése, mely lehetőséget biztosít arra, hogy a Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Környezetvédelmi Alapjába befizetett összeg alapul szolgáljon az önkormányzati tulajdonú, fenntartású területek zöldfelületének fenntartására,
- a fapótlási kötelezettség mértékének meghatározás körében egyértelmű szabályok bevezetése arra az esetre, ha egy fa kivágásának indoka egyidejűleg több okból is lehetséges (pl.: az érintett fa építési tevékenység miatt kivágandó, egyidejűleg inváziós fajú, mely esetben az inváziós fajra irányadó pótlási mértéket kell figyelembe venni mely kedvezőbb az ingatlan tulajdonosa számára),
- az engedély nélkül kivágott fa pótlása mértékének emelése a jogkövető magatartás érdekében.

Közhasználatú területek vonatkozásában:

- a Korm. rendeletben nem szabályozott esetek különös szabályainak megállapítása, mely révén egyértelművé váltak a fás szárú növények kivágásával, pótlásával kapcsolatos jogok és kötelezettségek részletei (pl: engedély érvényességi ideje, a pótlás mértéke és módja).

Egyidejűleg tájékoztatom a tisztelt Képviselő-testületet arról, hogy a rendelet-tervezet – a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48.§ (3) bekezdése alapján – a szomszédos és az érintett önkormányzatoknak tájékoztatásul, az illetékes környezetvédelmi igazgatási szervnek véleményezésre 2026. október 19. napján megküldésre került, az előterjesztés kiküldéséig arra észrevétel, javaslat nem érkezett. Amennyiben a képviselő-testületi ülés időpontjáig észrevétel érkezik, arról tájékoztatjuk a tisztelt Képviselő-testületet.

Tájékoztatom a tisztelt Képviselő-testületet, hogy a tárgyi rendelettervezet normaszövegében az első olvasathoz képest az alábbi módosítások kerültek átvezetésre:

A 3.§ 35. pontja szerinti fogalom meghatározásból törlésre került a „növényzettel borított" szövegrész, melyre tekintettel egyértelművé válik, hogy minden biológiailag aktív terület zöldfelületnek számít, függetlenül attól, hogy azon van-e növényi borítottság.

A 21.§ kiegészítésre került a „különös" szövegrésszel a települési zöldinfrastruktúráról, a zöldfelületi tanúsítványról és a zöld védjegyről szóló 282/2024. (IX.30.) Korm. rendelettel való összhang teljes mértékű biztosításáért.

A 29.§ kiegészítésre került a (4) bekezdéssel annak érdekében, hogy a közösségi együttélés alapvető szabályairól szóló önkormányzati rendelet alapján az engedély nélküli közhasználatú területen történt fakivágás a közigazgatási szabályszegések körébe tartozzon és szankcionálhatóvá váljon. Ezen rendelkezés célja, hogy a visszatartó erő révén jogkövető magatartásra ösztönözzük a társadalom tagjait.

Mindezek alapján a rendelet megalkotását javaslom, figyelemmel a 209/2026. (X. 21.) Képviselő-testületi határozatra is, miszerint „*Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta a fás szárú növények védelméről, kivágásáról és pótlásáról szóló önkormányzati rendelet-tervezetet és annak megszövegezésével egyetért…"*

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. §-ában foglalt előzetes hatásvizsgálat összefoglalása:

Társadalmi, gazdasági, költségvetési hatások:
Társadalmi hatások: a rendelet-tervezet konkrétan meghatározza a fás szárú növények kivágásának lehetséges indokait, mely szabályozás a zöldfelületi értékek védelmét szolgálja. A zöldfelületek védelmének hatására egészségesebb környezeti állapot alakul ki, mely alapvetően meghatározza egy település településképét, és befolyással van a lakosság egészségére és közérzetére is. Így a rendelet-tervezet folytán a zöldfelületekkel és a fás szárú növényekkel bármely jogviszony alapján rendelkezni jogosult számára átláthatóbbá válnak feladatai és kötelezettségei.
Gazdasági, költségvetési hatások: a rendelet-tervezet szerinti pótlási kötelezettség pénzbeli megváltásának megemelt összege lehetőséget biztosít arra, hogy Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Környezetvédelmi Alapjába befizetett összeg alapul szolgáljon az önkormányzati tulajdonú, fenntartású területek zöldfelületének fenntartására.

Környezeti és egészségi következmények:
A rendelet-tervezet környezeti következményeként a komplex szabályozási rendszernek köszönhetően számolni lehet a kerület jellegzetes fás szárú növényállományának és zöldfelületeinek hatékonyabb megóvásával, mely hozzájárul a helyi természeti környezet egységes védelméhez, elősegítve ezzel az ember és a természetes környezet harmonikus kapcsolatát.

Adminisztratív terheket befolyásoló hatások:
A tervezet újabb adminisztratív terhet nem jelent.

A jogszabály megalkotásának szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következményei:
Az önkormányzatok kötelezettsége a hatályos rendeleteik utólagos hatásvizsgálata, ennek keretében pedig a meglévő szabályozás magasabb rendű jogszabályi környezettel való

összhangjának biztosítása. A jogszabály megalkotásának elmaradása jogsértő állapotot eredményez.

A jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek:
A tervezet elfogadása esetén a rendelet alkalmazása a jelenlegi szabályozáshoz képest többlet személyi, szervezeti és tárgyi feltételt nem igényel. A pénzügyi feltételek körében új pénzügyi feltétel a tervezet elfogadását követően nem merül fel.

Kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést tárgyalja meg és alkossa meg a rendeletet!

Rendeleti javaslat: Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete megalkotja a Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének a fás szárú növények védelméről, kivágásáról és pótlásáról szóló .../2026. (XI. 19.) önkormányzati rendeletét.

(Elfogadása minősített szótöbbséget igényel az SZMSZ 18. § (2) bekezdés a) pontja alapján)

Kelt: Budapest, időbélyegző szerint

Digitálisan aláírta: Szász József Tibor
Dátum: 2026.11.10 16:13:17 +01'00'

Szász József
alpolgármester

Törvényességi szempontból megfelelő:

Digitálisan aláírta: dr. Baktay Zsófia Zsuzsanna
Dátum: 2026.11.10 15:00:28 +01'00'

Dr. Baktay Zsófia Zsuzsanna
jegyző

Melléklet:
Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének a fás szárú növények védelméről, kivágásáról és pótlásáról szóló …….(…..) önkormányzati rendelet tervezete

Tárgyalásra illetékes bizottság:
Környezet- és Klímavédelmi Bizottság